

ADGANGSRETTLIG LOVSAMLING

Uddrag af:

Privatvejsloven

Mark- og vejfredsloven

Danske Lov

Hundeloven

Naturbeskyttelsesloven

Vandløbsloven

Adgangsbekendtgørelsen

Klitfredningsbekendtgørelsen

Derudover:

Liste over afgørelser i sager om offentlighedens adgang til naturen

Friluftsrådet arbejder for, at alle i Danmark har lige adgang og lige muligheder for at bruge naturen. Uanset om man bor i byen, på landet, i nord eller syd, er rig eller fattig, ung eller gammel eller om man har særlige behov - alle skal kunne få naturoplevelser i Danmark.

Desværre kender et stort flertal af danskere ikke nok til de muligheder vi har for at bruge naturen. Det viser en undersøgelse som Friluftsrådet har fået foretaget i september 2016. Mange går derfor glip af naturoplevelser, for vi må nemlig mere i naturen, end de fleste tror - men bruger ikke mulighederne. Simpelthen fordi vi ikke ved, at det er lovligt. Omvendt kan den manglende viden også føre til konflikter mellem brugergrupper, brugere og ejere. Derfor kører Friluftsrådet kampagnen Oplev Mere – Brug Naturen, som frem til sommeren 2018 skal oplyse om, hvad vi må i naturen.

I Danmark har vi ikke allemandsret, og vi har derfor ikke nogen almindelig adgangsret til naturarealer, veje, stier og pladser mv. man ikke selv ejer. Offentlighedens adgang på anden mands grund kræver altså lovhjælp – eller et andet grundlag f.eks. bestemmelser i en fredning eller servitut.

Vejlovene samt mark- og vejfredsloven og hundeloven er udgangspunktet for reguleringen. Naturbeskyttelsesloven har supplerende regler vedrørende adgangen til forskellige typer af arealer og regler for ejerens muligheder for at skilte mod offentlighedens adgang. Naturbeskyttelseslovens regler er uddybet i adgangsbekendtgørelsen og klitfredningsbekendtgørelsen. Hertil kommer vandløbslovens regler.

Lovbestemmelsernes ordlyd giver sjældent et fuldstændigt billede af deres anvendelsesområde, og hvordan konkrete adgangsretlige problemer skal løses. Derfor er det i mange tilfælde nyttigt at få indsigt i, hvordan bestemmelserne er blevet fortolket i nævnspraksis. I denne lovsamling finder I derfor en oversigt over afgørelser i sager fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra 2011-2017.

Friluftsrådet oplever ofte at borgere, organisationer og myndigheder henvender sig, fordi lovgivningen på adgangsområdet er kompleks og svær at gennemskue. Friluftsrådet arbejder derfor både med at oplyse om adgangsreglerne, men også på at forenkle regelsættet.

Vi håber, I kan bruge denne lovsamling og den viden I får med hjem fra workshoppen i jeres daglige virke. I kan læse mere om reglerne på www.oplevelsmere.nu og i [adgangsvejledning](#) på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Friluftsrådets kampagne Oplev Mere- Brug Naturen på www.oplevelsmere.nu og bagerst i denne lovsamling. Bag kampagnen står også Landbrug & Fødevarer, Dansk Skovforening, Miljøstyrelsen, Naturstyrelsen, Kommunernes Landsforening og en lang række friluftorganisationer.

God fornøjelse.

Louise Skou Grindsted

lsg@friluftsradet.dk

Privatvejsloven

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

Kapitel 4

Definitioner

§ 10. I denne lov forstås ved:

- 1) Offentlig vej: Vej, gade, bro eller plads, der er åben for almindelig færdsel, og som staten eller en kommune administrerer efter lov om offentlige veje.
 - 2) Offentlig sti: Færdselsareal, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som er åbent for almindelig færdsel, og som staten eller en kommune administrerer efter lov om offentlige veje.
 - 3) Privat fællesvej: Vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, jf. nr. 1, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.
 - 4) Privat fællessti: Færdselsareal, der fortrinsvis er forbeholdt gående, cyklende eller ridende færdsel, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer.
- (...)
- 9) Privat vej: Vej, gade, bro eller plads, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig vej, jf. nr. 1, eller privat fællesvej, jf. nr. 3.
 - 10) Privat sti: Sti, der ikke opfylder betingelserne for at være offentlig sti, jf. nr. 2, eller privat fællessti, jf. nr. 4.

Mark- og Vejfredsloven

Lovbekendtgørelse nr. 1847 af 14. december 2015 om mark- og vejfred.

Kapitel I

Almindelige bestemmelser

§ 2, stk. 3. De i nærværende lov for veje givne bestemmelser omfatter tillige gader, pladser og stier.

Kapitel VI

Færdsel på fremmed grund

§ 17. Den, som uden ejerens tilladelse eller anden hjemmel færdes på anden mands grund eller som færdes ad en privat vej, hvor det ved færdselstavle eller andet lovligt opslag er tilkendegivet, at færdsel eller færdsel af den pågældende art er forbudt, straffes med bøde.

Danske Lov

Kong Christian Den Femtis Danske Lov af 15. april 1683

17. Capitel

Om Tyverj

31. End Nøder, maa hand plukke saa mange, som hand der fortærer, og ej videre.

Hundeloven

Lovbekendtgørelse nr. 47 af 11. januar 2017 om hunde.

§ 3. I byer og områder med bymæssig bebyggelse er det forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, fordi den er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres en hund i bånd, skal dette være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. Hvis hunde færdes løse på de i 1. pkt. nævnte steder uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem, lader politiet dem optage og underretter besidderen eller en til vedkommendes husstand hørende voksen person.

Stk. 2. Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse påhviler det besidderen af en hund at drage omsorg for, at den ikke strejfer om.

Stk. 3. Det er forbudt at lade en hund færdes på private arealer, som besidderen af hunden ikke har brugsret til. Grundejeren eller den, der har brugsret til det private areal, kan på forsvarlig måde optage eller fjerne hunden fra grunden. Vedkommende skal ikke betale erstatning, hvis hunden herved kommer til skade eller omkommer. Nedskydning eller anden fremgangsmåde, der sigter på at slå hunden ihjel, må kun anvendes af grundejeren eller den, der har brugsret til et privat areal, hvis hunden angriber andre husdyr eller frembyder nærliggende fare for person eller ejendom.

(...)

§ 3 a. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren.

(...)

Naturbeskyttelsesloven

Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. 2017 om naturbeskyttelse.

Kapitel 4

Offentlighedens adgang til naturen

Strande

§ 22. Strandbredder og andre kyststrækninger er åbne for færdsel til fods, kortvarigt ophold og badning på arealer mellem daglig lavvandslinje og den sammenhængende landvegetation, der ikke er domineret af salttålede planter eller anden strandbredsvegetation. Adgang sker på eget ansvar. Det er tilladt kortvarigt at have en båd uden motor liggende på strandbredden. I perioden 1. april-30. september skal hunde føres i snor. Hunde skal altid føres i snor, hvor der er græssende husdyr. I perioden 1. september-31. maj er ridning tilladt på den ubevoksede strandbred og direkte ned dertil, hvis der er lovlig adgang til stranden.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 omfatter ikke arealer, der inden den 1. januar 1916 er udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, der drives på ejendommen. Det samme gælder forsvarsanlæg og havneanlæg.

Stk. 3. Offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres.

Stk. 4. På privatejede strandbredder og kyststrækninger må ophold og badning ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger.

Skove

§ 23. Skove er åbne for færdsel til fods og på cykel samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Det gælder dog ikke for skovarealer, der er afmærket som militære anlæg. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Stk. 2. Offentlighedens adgang må ikke forhindres eller vanskeliggøres. Der må ikke opsættes usædvanlige hegn omkring skove.

Stk. 3. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt skovningsarbejde.

Stk. 4. Enhver, der færdes i skoven på anden måde end tilladt, har pligt til at oplyse navn og bopæl på forlangende af skovejeren eller dennes repræsentant.

Stk. 5. I privatejede skove må færdsel til fods og på cykel kun ske ad stier og veje. Der er kun adgang fra kl. 6 til solnedgang, og ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger.

Stk. 6. Ejeren af privatejede skove på mindre end 5 ha kan ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 fastsætte indskrænkninger i offentlighedens adgang.

Stk. 7. Reglerne i stk. 5 og 6 gælder ikke for skove, der ejes af offentlige stiftelser.

Stk. 8. Ejeren kan ved skiltning fastsætte indskrænkninger i adgangen til cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer. Kommunalbestyrelsen, for statsejede arealer miljø- og fødevareministeren, kan helt eller delvis tilsidesætte et sådant forbud.

Stk. 9. Ridning er tilladt ad private fællesveje, der fører igennem skove, medmindre ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 helt eller delvis har forbudt adgangen til ridning. Kommunalbestyrelsen, for statsejede arealer miljø- og fødevareministeren, kan i særlige tilfælde helt eller delvis tilsidesætte et sådant forbud.

Stk. 10. Reglerne i § 26 a gælder også for veje og stier i skove, der giver adgang til skovens øvrige vejsystem.

Udyrkede arealer

§ 24. Udyrkede arealer er åbne for færdsel til fods og ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor.

Stk. 2. Ejeren kan forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt, eller i områder, hvor der foregår intensivt landbrugsarbejde.

Stk. 3. Til privatejede, udyrkede arealer er der kun adgang fra kl. 6 til solnedgang. Ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 1, 1. punktum, gælder ikke privatejede arealer, der i deres helhed er forsvarligt hegnede. Bestemmelsen gælder heller ikke de bræmmer langs vandløb og søer, som efter lov om vandløb skal holdes udyrkede, medmindre de grænser op til arealer, der er åbne for offentlighedens adgang.

Stk. 5. Der er dog adgang til hegnede, udyrkede arealer, hvor der ikke er græssende husdyr, gennem låger og led og over stenter eller lignende, såfremt der ikke er opsat skilte, der helt eller delvis forbyder denne færdsel. Ejeren kan opsætte sådanne skilte, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af dyre- og planteliv. Hvor hegningen eller skiltningen ikke er rimeligt begrundet, kan kommunalbestyrelsen påbyde hegningen eller skiltningen fjernet eller påbyde opsætning af låger, stenter eller lignende eller opsætning af skilte om adgangsmuligheden.

Klitfredede arealer

§ 25. Klitfredede arealer, jf. § 8 og § 9, er åbne for færdsel til fods og kortvarigt ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar. Hunde skal føres i snor. Den adgang til at medtage løse hunde og til ridning, der følger af § 22, stk. 1, gælder også for den ubevoksede, klitfredede strandbred.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke for arealer, der dyrkes landbrugsmæssigt.

Stk. 3. På privatejede, klitfredede arealer må ophold ikke finde sted inden for 50 m fra beboelsesbygninger.

Veje og stier

§ 26. Adgangen til færdsel ad veje og stier i det åbne land kan, for så vidt angår færdsel til fods eller på cykel, af ejeren ved skiltning efter bestemmelserne i mark- og vejfredslovens § 17 kun helt eller delvis forbydes, hvis færdslen er til gene for den erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommen, hvis den i særlig grad generer privatlivets fred, eller hvis der er behov for beskyttelse af plante- og dyreliv. Adgang sker på eget ansvar.

Stk. 2. Ejeren kan på samme måde forbyde cykling på stier, hvor cykling medfører særlige problemer, og færdsel ad private enkeltmandsveje og -stier på dage, hvor der holdes jagt, eller hvor færdslen på grund af intensivt landbrugsarbejde kan være forbundet med fare.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis tilsidesætte et forbud mod gående og cyklende færdsel for gennemgående veje og stiers vedkommende og i særlige tilfælde tilsidesætte et forbud mod ridning på gennemgående private fællesveje.

§ 26 a. Nedlæggelse af gennemgående veje og stier, nedlæggelse af veje og stier, der i øvrigt fører til de naturtyper, der er omfattet af §§ 22-25, og nedlæggelse af veje og stier, der fører til særlige udsigtspunkter, kulturminde og lignende, må tidligst ske 4 uger efter, at ejeren har givet skriftlig meddelelse herom til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke senest 4 uger efter modtagelsen af meddelelsen har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af vejens eller stiens rekreative betydning, kan nedlæggelsen iværksættes. Denne afgørelse gælder dog højst i 6 måneder, men kan i særlige tilfælde forlænges. Ved rettidig klage over en afgørelse efter 1. pkt. regnes fristen i 2. pkt. fra det tidspunkt, Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at vejen eller stien ikke må nedlægges, såfremt vejen eller stien har væsentlig rekreativ betydning, og såfremt der ikke findes eller etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder.

Stk. 4. Hvis nedlæggelsen af vejen eller stien ikke er iværksat senest 3 år efter meddelelsen, skal der gives ny meddelelse efter stk. 1, hvis vejen eller stien herefter ønskes nedlagt.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder ikke, hvis ejeren kan godtgøre, at vejen eller stien udelukkende er etableret som led i en aftale om fremme af offentlighedens adgangsmuligheder.

Andre bestemmelser

§ 27. Kommunalbestyrelsen, for statsejede arealer miljø- og fødevareministeren, kan bestemme, at arealer, der er omfattet af §§ 22-26, helt eller delvis lukkes for offentlighedens adgang, hvis særlige forhold taler derfor.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan forbyde offentlighedens adgang på klitfredede arealer, hvor der er fare for sandflugt.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om offentlighedens adgang til de arealer, der er omfattet af §§ 22-26.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler, hvorefter offentligheden sikres en videregående adgang til statsejede arealer end nævnt i §§ 22-26. Ministeren kan endvidere fastsætte regler, hvorefter offentligheden sikres en videregående adgang end nævnt i § 23 til skove, der ejes af kommuner, folkekirken eller offentlige stiftelser. Der kan fastsættes regler om, at videregående adgang betinges af en afgift.

Stk. 5. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om dækning af skader, der opstår som følge af offentlighedens adgang til private skove, udyrkede arealer samt veje og stier.

Affald

§ 28. På fremmed ejendom må der ikke uden ejerens tilladelse henkastes eller anbringes affald eller lignende.

Sejlads

§ 29. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler, hvorefter ikkeerhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på søterritoriet og efter anmodning fra vedkommende kommunalbestyrelser på vandløb og søer forbydes helt eller delvis.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om offentlighedens sejlads og anden færdsel på søer, der ejes af staten.

Stk. 3. I regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 kan ministeren fastsætte regler om, at inddragelse af offentligheden kan ske udelukkende ved digital annoncering.

Kapitel 12

Klage og søgsmål

Klage

§ 78. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Afgørelser efter § 73, stk. 5, kan dog ikke påklages. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 65 a, stk. 2 og 5, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter kapitel 12, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen efter regler udstedt efter § 20, stk. 2, ikke skal kunne påklages.

Stk. 4. Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 9, § 11, stk. 1 og 2, § 27, stk. 1 og 2, § 53, stk. 1, 2 og 4, og § 65 b, stk. 1, og 3-7 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i dette kapitel. Miljø- og fødevareministerens afgørelser efter § 65 a, stk. 1 og 4, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter kapitel 12, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 6. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af ministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte bestemmelser om klage over afgørelser truffet af en myndighed, som efter miljø- og fødevareministerens bestemmelse efter § 73, stk. 3, fører tilsyn med overholdelsen af loven. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 9, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§§ 79-85. (Ophævet)

§ 86. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) offentlige myndigheder,

- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 3. Ved klage efter stk. 1, nr. 6 og 7, jf. stk. 2, nr. 2, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter eller på anden måde.

§ 87. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 3. Når myndigheden videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 4. Myndigheden skal straks underrette Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 5. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Miljø- og Fødevareklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 6. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 2, 4. og 5. pkt., og stk. 3 ikke anvendelse.

Stk. 7. Tilladelser må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Dette gælder dog ikke klage over afgørelser efter § 27, stk. 1 og 2.

Stk. 9. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om underretning af de klageberettigede.

Stk. 10. I regler fastsat efter stk. 9 kan ministeren fastsætte, at offentliggørelse af afgørelser kan ske udelukkende digitalt.

(...)

Vandløbsloven

Lovbekendtgørelse nr. 127 af 26. september 2017 om vandløb.

§ 4. Vandløb, hvor der er flere bredejere, og som ikke er undergivet særskilt ejendomsret, er åbne for almenheden for sejlads med ikke-motordrevne småfartøjer. Retten må ikke udøves til skade eller ulempe for vandløbet eller for andres jagt, fiskeri eller rørskær.

Stk. 2. Den, der lovligt spærrer for sådan sejlads, skal anvise anden adgangsvej over sin ejendom.

Stk. 3. Vandløbsmyndigheden, jf. § 7, stk. 1, kan fastsætte begrænsning i sejladsretten og på offentlige vandløb tillade sejlads med andre fartøjer end nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Vandløbsmyndigheden kan fastsætte gebyr til vandløbets vedligeholdelse for sejlads med større eller motordrevne fartøjer på offentlige vandløb.

Adgangsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 852 af 27. juni 2016 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen.

Kapitel 1

Strande og klitfredede arealer

§ 1. For offentlighedens færdsel og ophold på strandbredder, andre kyststrækninger og klitfredede arealer gælder reglerne i naturbeskyttelseslovens §§ 22 og 25 og reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 2. Hvor færdsel til fods er tilladt, er det tillige tilladt at anvende kørestole, herunder el-kørestole og 3-hjulede knallerter for handicappede, og trække cykler, barnevogne o. lign. På klitfredede arealer må 3-hjulede knallerter for handicappede dog kun anvendes på lovligt anlagte veje og på den ubevoksede strandbred.

Kapitel 2

Skove

§ 3. For offentlighedens færdsel og ophold i skove gælder reglerne i naturbeskyttelseslovens § 23 og reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 4. Det er tilladt at anvende kørestole, herunder el-kørestole og 3-hjulede knallerter for handicappede.

§ 5. Det er ikke tilladt at passere stengærder, jordvolde og andre hegn, der afgrænser skoven bortset fra gennem lovlige passager.

§ 6. Ejerens mulighed for efter naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 3, at forbyde adgang gælder på dage

1) hvor der holdes selskabsjagt,

2) i perioden 16. maj til 15. juli fra kl. 6 til kl. 7 når der er pürschjagt, og

3) i områder, hvor der foregår intensivt skovningsarbejde.

Stk. 2. Oplysning om lukning af et område sker ved skiltning, der anbringes ved de almindeligt anvendte indgange. Skiltet skal angive det tidsrum, hvor forbuddet gælder, og skal fjernes ved periodens udløb.

Stk. 3. I de tilfælde, hvor dele af et område lukkes skal det tillige tydeligt angives, hvilke dele af området forbuddet omfatter.

§ 7. Organiserede aktiviteter kræver ejerens tilladelse, hvis deltagerantallet overstiger 30, for aktiviteter for skoleklasser, spejdere og lignende, hvis deltagerantallet overstiger 50, selv om færdsel og ophold sker i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2. Erhvervsmæssige arrangementer, sportsarrangementer, herunder orienteringsløb, aktiviteter, der forudsætter afmærkninger m.v. med materialer, der ikke naturligt forekommer på stedet eller ikke naturligt forsvinder i løbet af få dage, organiserede aktiviteter, der afvikles i nattetimerne, lejrslagning og lignende kræver ejerens tilladelse.

Stk. 3. Offentlig annoncering af arrangementer må først ske, når de fornødne tilladelser foreligger.

Stk. 4. Der kan dog ske offentlig annoncering af organiserede aktiviteter, der ikke forudsætter tilladelse efter stk. 1. Såfremt arrangøren af sådanne aktiviteter har eller uden væsentlige vanskeligheder kan få kendskab til ejeren, kan annoncering dog først ske 14 dage efter, at arrangementet er anmeldt til ejeren. Ejeren kan inden 14 dage efter modtagelsen af anmeldelsen forbyde arrangementet, hvis arrangementet skal finde sted på et tidspunkt, hvor det pågældende område allerede er planlagt lukket i medfør af § 6, eller det væsentligt vil påvirke et andet arrangement, der allerede er givet tilladelse til.

Stk. 5. Tilladelse til organiserede aktiviteter på arealer der ejes af staten, kommuner eller folkekirken kan kun betinges af betaling til dækning af de særlige omkostninger arrangementet medfører for ejeren. Dette gælder dog ikke for erhvervsmæssige arrangementer.

Særlige regler for skove, der ejes af staten, kommuner, Folkekirken samt offentlige stiftelser

§ 8. Færdsel til fods er tilladt såvel på skovenes veje og stier som uden for disse.

Stk. 2. Det er dog ikke tilladt at færdes og opholde sig i

- 1) indhegnede bevoksninger og klitter,
- 2) rørbevoksninger og
- 3) planteskoler, arealer med landbrugsafgrøder, haver og gårdspladser.

Stk. 3. Ophold inden for 50 m fra beboede bygninger er ikke tilladt.

§ 9. Cykling og anvendelse af 3-hjulede knallerter for handicappede er kun tilladt på veje og stier.

§ 10. Kælkning og skiløb er kun tilladt uden for de områder, der er omfattet af § 8, stk. 2.

§ 11. Ridning er kun tilladt

1) på asfalterede veje, stenlagte veje og på grusveje over 2,5 m.

2) på andre veje og stier, hvor ejeren har tilkendegivet, at ridning er tilladt, og

3) i skovbunden, dog ikke i områder, der er omfattet af § 8, stk. 2, samt i kulturer og unge bevoksninger, herunder selvfor yngelser, og på gravhøje og andre fortidsminder.

Stk. 2. Ejeren kan ved skiltning eller på anden måde lukke udvalgte skovområder og veje for ridning.

Stk. 3. Konkurrenceridning og ridning, der udgår fra rideskoler, rideklubber, stutierier eller lign. må kun ske med ejerens tilladelse.

§ 12. Hvor ryttere møder anden færdsel, skal rytterne udvise størst muligt hensyn og vige til højre. Hvor boliger, veje og stier passeres, skal det ske i skridt. Ridning på asfalterede veje, stenlagte veje og grusveje må ikke ske i galop og skal fortrinsvis ske i rabatterne. Der må ikke springes over træstabler, tømmer og kævler, diger, grøfter, led og bomme.

§ 13. Privat lystkørsel med hestekøretøjer er kun tilladt på asfalterede veje, stenlagte veje og grusveje. Ejeren kan ved skiltning eller på anden måde forbyde sådan kørsel.

Stk. 2. Erhvervsmæssig lystkørsel eller arbejdskørsel med hestekøretøjer, kørsel med travheste mv. må kun ske med ejerens tilladelse.

§ 14. Ejeren kan gøre ridning eller anden færdsel med heste betinget af en særlig afgift, uanset om sådan færdsel forudsætter ejerens tilladelse.

Stk. 2. Ejeren kan fastsætte yderligere regler for ridning.

§ 15. Bortset fra privat lystkørsel med hestekøretøjer efter § 13, stk. 1, må kørsel med eller træning af dyr kun ske med ejerens tilladelse.

§ 16. Det er tilladt at bade i skovens vandløb og søer, og skøjteløb og anden færdsel på is er tilladt, medmindre andet fremgår af skiltning. Badning og færdsel på isen sker på eget ansvar.

Stk. 2. Færdsel med fartøjer af enhver art på skovens søer og vandløb er ikke tilladt, medmindre andet følger af vandløbslovens regler.

Kapitel 3

Udyrkede arealer

§ 17. For offentlighedens færdsel og ophold på udyrkede arealer gælder naturbeskyttelseslovens § 24 og reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Reglerne i denne bekendtgørelses § 7 finder tilsvarende anvendelse.

§ 18. Hvor færdsel er tilladt til fods, er det tillige tilladt at anvende kørestole, herunder el-kørestole og 3-hjulede knallerter for handicappede, og trække cykler, barnevogne o. lign.

§ 19. Det er ikke tilladt at færdes og opholde sig i rørbevoksninger.

§ 20. Ejerens mulighed for efter naturbeskyttelseslovens § 24, stk. 2, at forbyde adgang gælder på dage

- 1) på hvor der holdes selskabsjagt,
- 2) i perioden 16. maj til 15. juli fra kl. 6 til kl. 7 når der er pürschjagt, og
- 3) i områder, hvor der foregår intensivt landbrugsarbejde.

Stk. 2. Reglerne i denne bekendtgørelses § 6, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Særlige regler for udyrkede arealer, der ejes af staten, kommuner og Folkekirken

§ 21. Kælkning og skiløb er tilladt, bortset fra i klitter og rørbevoksninger.

Stk. 2. Det er tilladt at bade i vandløb og søer, og skøjtning og anden færdsel på is er tilladt, medmindre andet fremgår af skiltning. Badning og færdsel på isen sker på eget ansvar.

Kapitel 4

Veje og stier i det åbne land

§ 22. For offentlighedens færdsel på veje og stier i det åbne land gælder reglerne i naturbeskyttelseslovens § 26 og reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 23. På private enkeltmandsejede veje og stier skal hunde føres i snor.

Stk. 2. Ejerens mulighed for efter naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 2, at forbyde adgang på private enkeltmandsejede veje og stier gælder på dage

- 1) hvor der holdes selskabsjagt,

2) i perioden 16. maj til 15. juli fra kl. 6 til kl. 7 når der er pürschjagt, og

3) i områder, hvor færdslen på grund af intensivt landbrugsarbejde kan være forbundet med fare.

Stk. 3. Reglerne i denne bekendtgørelses § 6, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 24. Det er tilladt at anvende kørestole, herunder el-kørestole og 3-hjulede knallerter for handicappede.

Kapitel 5

Generelle regler

§ 25. Alle, der færdes i naturen, skal rette sig efter de anvisninger, der gives dem af ejeren eller dennes repræsentant eller som fremgår af skiltning eller på anden måde.

Stk. 2. Ejeren kan, i det omfang det ikke strider mod andre bestemmelser, give tilladelse til andet og mere, end der følger af reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 4 og denne bekendtgørelse.

§ 26. I skove, på udyrkede arealer og på bevoksede klitfredede arealer er det ikke tilladt at tænde bål, bruge kogeapparater eller andre åbne ildsteder, bruge fyrværkeri eller på anden måde skabe risiko for brand.

Stk. 2. Tobaksrygning er ikke tilladt i tiden 1. marts-31. oktober på lyngklædte arealer, bevoksede klitarealer, på græsbevokset skovbund, i nåletræsplantager, i unge løvtræs- og nåletræskulturer samt disses umiddelbare nærhed. Tobaksrygning kan ved skiltning helt forbydes i skoven og i særligt udsatte områder.

§ 27. Reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 4 om offentlighedens adgang til naturen giver ikke adgang til at medbringe sådanne fangstredskaber og skydevåben, som ifølge lov om jagt og vildtforvaltning ikke må anvendes til jagt. I skove og på udyrkede arealer er det heller ikke tilladt at færdes med fangstklare fiskeredskaber.

§ 28. På strandbredder, andre kyststrækninger, klitfredede arealer, i skove, på udyrkede arealer og på veje og stier i det åbne land er ikke tilladt følgende:

- 1) Fiske i søer, damme og vandløb.
- 2) Beskadige træer og buske.
- 3) Beskadige eller fjerne skoveffekter, herunder brænde og kvas.

- 4) Tage grene af træer og buske samt omhugge, opgrave eller oprykke træer, buske eller anden vegetation. I skove, der ejes af staten, kommuner, Folkekirken eller offentlige stiftelser, er det dog tilladt at skære eller klippe kviste af løvtræer, der er over 10 m høje.
- 5) Foretage erhvervsmæssig indsamling af nødder, bær, svampe, frø og kogler, blomster, urter, grene, kviste, mos og lav m.v. Indsamling i begrænset omfang til privat brug er tilladt. Kogler må dog kun tages fra skovbunden. Grene og kviste må ikke indsamles i bevoksninger, hvor der oparbejdes pyntegrønt.
- 6) Skræmme eller på anden måde forulempe dyrene eller beskadige huler og reder, yngel og æg.
- 7) Drive handel.
- 8) Opstille telte og lign.
- 9) Udvide støjende adfærd, herunder benytte radioer og andre musikapparater, højtalere, musikinstrumenter o. lign. på støjende måde.
- 10) Benytte metaldetektorer m.v., projektører eller andet stærkt lys.
- 11) Klatre med brug af sikringsudstyr eller andre hjælpemidler.

Kapitel 6

Underretning og offentliggørelse m.v.

§ 29. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt meddele afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 23, stk. 8-10, § 24, stk. 5, 3. pkt., § 26, stk. 3, § 26a, stk. 2 og 3, og § 27, stk. 1, til

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning og
- 4) andre offentlige myndigheder, der må antages at have interesse i sagen.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte afgørelser skal endvidere meddeles skriftligt til følgende foreninger og organisationer, såfremt de har anmodet kommunalbestyrelsen herom:

- 1) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 2) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

3) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 3. Underretningen skal i relevante tilfælde indeholde oplysning om bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal underrette den, som har fået tilladelse, om en indgivet klage og i relevante tilfælde om klagens opsættende virkning, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

§ 30. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre afgørelser efter bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 23 stk. 8-10, § 26, stk. 3, § 26 a, stk. 2 og 3, og § 27, stk. 1, medmindre afgørelsen ikke har interesse for andre klageberettigede end de, der er underrettet efter reglerne i § 29, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Offentliggørelse kan ske udelukkende på kommunens hjemmeside.

Stk. 3. Offentliggørelsen skal indeholde oplysning om

- 1) hovedindholdet af afgørelsen,
- 2) hvilke ejendomme, der er omfattet af afgørelsen,
- 3) det eller de steder, hvor afgørelsen eventuelt er fremlagt og
- 4) klageadgangen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal offentliggøre klagemyndighedens afgørelse i en klagesag efter denne myndigheds nærmere bestemmelse. Offentliggørelsen kan ske udelukkende på kommunens eller klagemyndighedens hjemmeside.

Klitfredningsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1316 af 21. december 2011 om klitfredning. § 1. Udover de forbud, der er nævnt i § 8, stk. 1, i lov om naturbeskyttelse, er det på klitfredede arealer, jf. lovens § 8, stk. 2, ikke tilladt at

- 1) fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,
- 2) køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
- 3) campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
- 4) foretage gravearbejde,
- 5) afbrænde vegetation, kvas eller lignende, og

6) cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 gælder ikke landbrugsmæssig drift, herunder græsning, af arealer, der indtil den 1. juli 1992 lovligt har været anvendt landbrugsmæssigt, bortset fra tilplantning.

Stk. 3. Hvor klitfredning er trådt i kraft efter 1. juli 1992, gælder den i stk. 2 nævnte undtagelse for arealer, der indtil datoen for klitfredning lovligt har været anvendt landbrugsmæssigt, bortset fra tilplantning.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1, nr. 2, 5 og 6, gælder ikke på den ubevoksede strandbred.

§ 2. Reglerne i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, og bekendtgørelsens § 1, stk. 1, gælder ikke for

1) diger, høfder, bølgebrydere og andre anlæg, der udføres som led i en kystbeskyttelse af flere ejendomme langs kysten, og hvortil der på forhånd er meddelt tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse, og

2) sådanne bade- og bådebroer, der er omfattet af Transport- og Energiministeriets bekendtgørelse om bade- og bådebroer.

§ 3. Ejeren af et klitfredet areal kan forbyde offentlig færdsel uden for vej og sti på den del af grunden, der ligger nærmest ved beboelsesbygninger. Arealets nærmere udstrækning og afmærkning skal være godkendt af Naturstyrelsen.

§ 4. Naturstyrelsen kan gøre undtagelse fra forbuddene i § 1.

§ 5. Afgørelser truffet af Naturstyrelsen efter §§ 3 og 4, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12.

Oversigt over afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Oversigten indeholder udelukkende sager, der kan findes på det forhenværende Natur- og Miljøklagenævns afgørelsesportal (<http://www.nmknafgoerelser.dk>).

Sagerne er fra år 2011 til og med år 2017. Sagsnumrene fremgår i venstre kolonne, og sagernes kernespørgsmål er fremhævet i højre kolonne.

Sager vedrørende skove og stier i skove

SAGSNUMMER	KERNESPØRGSMÅL
NMK-512-00002	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår skovarealer kan betragtes som sammenhængende i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00028	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår et delvist bevokset areal er skov i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00133	<u>Behandler spørgsmålet om vanskeliggørelse af adgang i skove, og kommer frem til, at man også vanskeliggør offentlighedens adgang, hvis adgang for dårligt gående og cyklister forudsætter, at man skal ringe til ejeren for at få en låge oplåst.</u>
NMK-512-00111	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en skovsti fremtræder som egnet til cykling i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00121	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår område med skovtræer, men også med landbrugsjorder, energipil og juletræer, skal betragtes som skov, samt hvornår der er tale om et udsædvanligt hegn omkring skove.</u>
NMK-512-00091	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en vej/sti i en skov er permanent menneskeskabt færdselsbane, samt anden mands ulovlige etablering af passage ind til en skovs vej/stisystem.</u>

Sager vedrørende arealer samt veje og stier i det åbne land

SAGSNUMMER	KERNESPØRGSMÅL
NMK-512-00127	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en markvej er en eksisterende, permanent færdselsbane.</u>

NMK-512-00008	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en sti indgår i et samlet ruteforløb, hvornår den har væsentlig rekreativ betydning, og om hvornår der er kan siges at eksistere alternative færdselsveje.</u>
NMK-512-00014	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår og hvordan nedlæggelse af en markvej bør anmeldes til kommunen samt hvornår en markvej har en særlig, rekreativ betydning.</u>
NMK-512-00028	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår et delvist bevokset areal er skov i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00112	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår offentlighedens færdsel ad en markvej i særlig grad generer privatlivets fred.</u>
NMK-512-00048	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en strækning opfattes som en gennemgående vej, om man kan nedlægge en vej ved at lave den om til en gårdsplads, og om hvornår offentlighedens adgang af veje kan begrænses med henvisning ejendommens erhvervsmæssige udnyttelse eller privatlivets fred.</u>
NMK-512-00143	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår skiltning er i en indskrænkning i offentlighedens adgang til stier og veje i det åbne land i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00102	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en sti har en væsentlig rekreativ betydning og hvornår et alternativt stiforløb udgør en tilfredsstillende adgangsmulighed for offentligheden.</u>
NMK-512-00110	<u>Behandler forskellen på nedlæggelse og afspærring af en vej i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00137	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår et foreslået, alternativt stiforløb udgør en tilfredsstillende adgangsmulighed for offentligheden.</u>
NMK-512-00116	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår en sti har en væsentlig rekreativ betydning og hvornår et alternativt stiforløb udgør en tilfredsstillende adgangsmulighed for offentligheden.</u>
NMK-512-00096	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår hegning og opsætning af bånd tværs over en vej kan opfattes som en hindring eller vanskeliggørelse af offentlighedens færdsel til fods og på cykel.</u>
NMK-512-00047	<u>Behandler spørgsmålet om, hvornår et areal i et sommerhusområde kan siges at være et udyrket areal i adgangsreglernes forstand.</u>
NMK-512-00092	<u>Behandler bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt et græsningsareal, der er heget ned til vand, er forsvarligt heget, og om hvornår et kreaturhegn forhindrer/vanskeliggør offentlighedens adgang langs kyststrækninger.</u>
NMK-512-00050	<u>Fastslår at færdsel til fods med kajak og kajakvogn kan sidestilles med færdsel til fods med trækvogn eller lignende.</u>

NMK-512-00141	Behandler spørgsmålet om, hvornår en vej er gennemgående og har en særlig, rekreativ betydning i relation til nedlæggelse af veje og §26a i naturbeskyttelsesloven.
NMK-512-00137	Behandler spørgsmålet om, hvornår et stiforløb kan siges at være et alternativ til en gennemgående vej med særlig, rekreativ betydning.
NMK-512-00120	Behandler spørgsmålet om, hvornår en alternativ markvej udgør en tilfredsstillende adgangsmulighed for offentligheden.
NMK-512-00117	Behandler spørgsmålet om, hvornår en alternativ vej/sti udgør et tilfredsstillende alternativ for offentlighedens adgang samt betydningen af stiens alder og dyrkningsmæssige interesser i vurderingen af mulighederne for nedlæggelse efter §26 i naturbeskyttelsesloven.
NMK-512-00113	Behandler spørgsmålet om, hvornår et areal er udyrket i adgangsreglernes forstand.
NMK-512-00115	Behandler vurderingen af nedlæggelse af en vej før 2004-lovens ikrafttræden.
NMK-512-00118	Behandler spørgsmålet om, hvorvidt en ved brug etableret, alternativ sti til en ulovligt nedlagt sti, er lovlig, samt mulighederne for at stille vilkår om reetablering af en sti med fast og farbar overflade.
NMK-512-00105	Behandler spørgsmålet om, hvorvidt et vej-/stiforløb i et sommerhusområde ligger i det åbne land i adgangsreglernes forstand.
NMK-512-00097	Behandler spørgsmål om, hvorvidt en tinglyst deklaration, der forbyder offentlighedens adgang, i forbindelse med et naturbeskyttelsesprojekt kan føre til, at en markvej kan kræves nedlagt i medfør af § 26a, i strid med tidligere nævnsafgørelse og byretsdom.
NMK-512-00004	Behandler spørgsmålet om, hvornår et sommerhusområde kan karakteriseres som et udyrket areal i adgangsreglernes forstand.
NMK-512-00103	Behandler spørgsmålet om, hvornår en fysisk spærring af en sti i det åbne land udgør en hindring for offentlighedens færdsel på stien.
NMK-512-00104	Behandler spørgsmålet om, hvornår en sti har særlig rekreativ betydning, og derfor ikke kan tillades nedlagt efter § 26 a.
NMK-512-00098	Behandler spørgsmålet om, hvorvidt naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser finder anvendelse på offentlige stier og veje.
NMK-512-00107	Behandler spørgsmålet om hvornår en sti har en væsentlig rekreativ betydning.
NMK-512-00021	Behandler spørgsmål om, hvornår et slået græsareal kan siges at være udyrket og dermed falde under adgangsbestemmelserne i naturbeskyttelsesloven samt hvorvidt lovlig adgang også omfatter anduvning af bådebroer og adgangsreglerne også omfatter private bådebroer.

**OPLEV MERE
BRUG NATUREN**

Støttet med udlodningsmidler til friluftsliv

NMK-512-00090

[Behandler spørgsmålet om, hvilke/stier der er omfattet af § 26 a.](#)

Oplev Mere- Brug Naturen

Oplysningskampagne om adgangsregler

Baggrund

Et stort flertal i befolkningen kender desværre ikke nok til de muligheder vi har for at bruge naturen. Det viser en undersøgelse som Friluftsrådet har fået foretaget i september 2016. Mange går derfor glip af naturoplevelser, for vi må nemlig mere i naturen, end de fleste tror- men bruger ikke mulighederne. Simpelthen fordi vi ikke ved, at det er lovligt. Derudover kan den manglende viden også føre til konflikter mellem brugergrupper, brugere og ejere. Derfor kører Friluftsrådet kampagnen Oplev Mere – Brug Naturen, som frem til sommeren 2018 skal oplyse om, hvad vi må i naturen. Frank Søndergaard, professor på Københavns Universitet og forsker i friluftsliv bakker op om Friluftsrådets undersøgelse. Han har af flere omgange undersøgt danskernes kendskab til regler for at færdes og opholde sig i naturen.

Formål

Kampagnen skal skabe de bedste forudsætninger for, at den brede befolkning kan dyrke friluftsliv i naturen.

- Kampagnen skal øge danskernes viden om de mange fantastiske muligheder, der er for at opleve naturen.
- Kampagnen skal samtidig give danskerne konkret viden om, hvordan man viser hensyn til naturen, hinanden og lodsejerne.

Kampagnens indsatser

Kampagnen blev lanceret den 3. november 2016 og løber frem til sommeren 2018.

Kampagnens består af en:

1. **Medieindsats** målrettet befolkningen, der formidler regler for færdsel og ophold i naturen på forskellige platforme (digital og fysisk kampagne). Fokus er her på skov, strand og markvej.
2. **Undervisningsindsats** målrettet sekretariatspersoner i Friluftsrådets medlemsorganisationer, kredse, ansatte i kommuner samt skovejere og landmænd. Deltagerne vil få en indføring i reglerne for færdsel og ophold i naturen.

Kampagnen gennemføres i et samarbejde med Landbrug & Fødevarer, Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen, Dansk Skovforening og Kommunernes Landsforening.

Derudover er seks tidligere miljøministre ambassadører for kampagnen. Det er Karen Ellemann, Kirsten Brosbøl, Ida Auken, Connie Hedegaard, Eva Kjer Hansen og Lone Dybkjær.

Vær med

Spred budskabet som frivillig i en forening/klub mv.

- Fortæl dem du kender, hvad de kan og må i naturen.
- Brug vores materialer til [sociale medier](#) og [hjemmesider](#).
- Følg os på [facebook](#) og [Instagram](#) og del vores budskaber.
- Print vores [plakater](#) og [flyers](#) og hæng dem op/del dem ud der hvor du kommer. Du kan også [kontakte os](#) og høre, om dine muligheder for at få materialerne tilsendt.
- Brug vores opgaveløb og spil om regler i naturen i børnehøjde. Se mere på www.oplevmere.nu, hvor opgaveløbet kan downloades. Du kan også [kontakte os](#) og høre, om dine muligheder for at få materialerne tilsendt.
- Laver du ture eller arrangementer i naturen? [Kontakt os](#) og hør om dine muligheder for at få tilsendt en [eventpakke](#).

Download materialer fra mappen Oplev Mere via dette link:

<https://www.skyfish.com/p/friluftsradet/747866>.

Spred budskabet som landmand, skovejjer eller godsejer

- Skilt med god og korrekt information om reglerne for at færdes og opholde sig i naturen. [Find skiltevejledning her](#).
- Brug vores materialer til [sociale medier](#) og [hjemmesider](#).
- Følg os på [facebook](#) og del vores budskaber.

Download materialer fra mappen Oplev Mere via dette link:

<https://www.skyfish.com/p/friluftsradet/747866>.

Spred budskabet som kommune, medlemsorganisation mv.

- Brug vores materialer til [sociale medier](#) og [hjemmesider](#).
- Følg os på [facebook](#) og [Instagram](#) del vores budskaber.
- Print vores [plakater](#) og [flyers](#) og hæng dem op/del dem ud.
- Engager jeres medlemmer og borgere i kampagnen
- Brug vores quizzer. Vi laver løbende quizzer og vi kan i samarbejde med jer lave en quiz som er målrettet jeres kommune eller jeres medlemmer.
- I kan også få en artikel i jeres medlemsblad/nyhedsbrev eller på hjemmesiden med info om kampagnen og oplysning om regler mv.
- Derudover har vi tryksager, merchandise og spil, som jeres lokale afdelinger/foreninger kan få tilsendt og bruge i forbindelse med arrangementer. Dem kan du se på www.oplevmere.nu

Download materialer fra mappen Oplev Mere via dette link:

<https://www.skyfish.com/p/friluftsradet/747866>.

Kontakt

Louise Skou Grindsted

lsg@friluftsradet.dk

Mobil: 40337402